

KPMG Accountants N.V.
Postbus 74500
1070 DB Amsterdam

Laan van Langerhuize 1
1186 DS Amstelveen
Telefoon (020) 656 7890
www.kpmg.nl

Ministerie van Financiën
Generale Thesaurie
T.a.v. drs. A.C.C. Rebergen
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Amstelveen, 3 juli 2020

Betreft: KPMG-reactie op initiatiefnota “Van oliedom naar gezond verstand”

Geachte heer Rebergen,

Met veel interesse heeft KPMG kennisgenomen van de initiatiefnota “Van oliedom naar gezond verstand: verduurzaming van de financiële sector” van de leden Snels, Sneller, Bruins en Slootweg. De Tweede Kamer heeft de minister van Financiën verzocht om op deze nota te reageren. Gezien het belang van het onderwerp en onze ervaringen in de financiële sector delen wij graag onze visie op een aantal thema’s die ook in de initiatiefnota aan bod komen en betrekking hebben op ons werk als accountant. Hopelijk kunnen wij hiermee een bijdrage leveren aan uw reactie.

Hieronder plaatsen wij allereerst graag een en ander in context.

Houd rekening met complexiteit en de internationale context

Financiële klimaatrisico’s staan nog niet zo lang op de agenda. De volgende ontwikkelingen zijn in onze visie relevant bij het overwegen van stimulerende initiatieven door de overheid:

- De kennis over klimaatrisico’s en de effecten ervan op organisaties is in ontwikkeling. Het gaat om langetermijneffecten waarvan de omvang en samenhang onbekend is. Dit betekent dat het organisaties inspanning en doorlooptijd kost om het onderwerp te bevatten en te implementeren. Wij zien dan ook dat het begrip en de implementatie in veel gevallen nog niet op het gewenste peil is.
- Hoewel risico’s in kwalitatieve zin eenvoudig zijn te duiden, zijn weinig data, modellen en tools voorhanden om deze te vertalen in financiële bedrijfsrisico’s. De bepaling van de CO₂-voetafdruk van de financiële sector is slechts een ‘proxy’ voor de risico’s, die nog niet gekwantificeerd kunnen worden.

Ministerie van Financiën

Betreft: KPMG-reactie op initiatiefnota "Van oliedom naar gezond verstand"
Amstelveen, 3 juli 2020

- De financiële sector kan een stimulerende en sturende rol vervullen, maar zal niet veel sneller kunnen dan de ontwikkelingen bij bedrijven in de reële economie. Ook die bedrijven zijn pas hooguit enkele jaren bezig met de financiële risico's en kansen van klimaatverandering.
- Internationaal werken meerdere organisaties aan vormen van regulering, die ook op de Nederlandse financiële sector van invloed zullen zijn. Zo werkt het *Network for Greening the Financial System* aan richtlijnen om klimaatrisico's in kaart te brengen en scenario's te ontwikkelen, heeft de EU de aanbevelingen van de *Taskforce on Climate-related Financial Disclosures* (TCFD) in haar richtlijnen opgenomen en overweegt de *International Accounting Standards Board* (IASB) om in haar regels voor verslaggeving meer aandacht te besteden aan klimaatrisico's.

Bovenstaande maakt dat Nederlandse overheidsinitiatieven naar onze mening effectief kunnen zijn als ze zich aanpassen aan het tempo van de ontwikkelingen en niet conflicteren met de internationale ontwikkelingen. Dat brengt ons tot de volgende overwegingen:

1) Stimuleer kennisdeling voor snellere implementatie

De grotere banken, verzekeraars en pensioenfondsen hebben verduurzaming (rekening houden met de milieu- en sociale aspecten van investeringen en financieringen) en de beheersing van financiële risico's op hun agenda geplaatst. Dit is terug te zien in hun verslaggeving. Een aantal instellingen rapporteert over bijvoorbeeld de CO₂-voetafdruk van (delen van) hun portefeuille. De sector heeft toegezegd over dit soort onderwerpen doelen te stellen en daarover te rapporteren. Met name voor kleinere instellingen signaleren wij beperkte kennis en capaciteit op dit vlak. Een overheidsinitiatief om kennisdeling en samenwerking tussen de grotere en kleinere instellingen te stimuleren kan bijdragen om de verduurzaming van de financiële sector te versnellen. Daaronder kan ook de ontwikkeling van betere data en modellen vallen. Aansluitend op het voorstel uit de nota om allianties te vormen, kunnen sectororganisaties hierbij een coördinerende rol vervullen.

2) Pak een actieve rol in de internationale context

In internationaal verband is er een sterke vraag naar harmonisering, zodat beleggers de juiste investeringskeuzes kunnen maken op basis van vergelijkbare informatie. Voor Nederlandse financiële instellingen met een internationaal karakter is het wenselijk dat regelgeving zoveel mogelijk is geharmoniseerd, bij voorkeur op mondiaal niveau. Het kabinet kan die beweging versterken door actief bij te dragen aan die internationale harmonisatie en inbedding in internationale regelgeving. Een taxonomie met heldere en geharmoniseerde definities voor het 'groene karakter' van alle investeringen, zoals ook voorgesteld in de initiatiefnota, is hier een onderdeel van. KPMG ziet internationaal brede steun¹ voor structurele verankering van standard-

---

¹ www.accountancyeurope.eu/wp-content/uploads/200615-Follow-up-paper-Interconnected-standard-setting.pdf

Ministerie van Financiën

Betreft: KPMG-reactie op initiatiefnota "Van oliedom naar gezond verstand"
Amstelveen, 3 juli 2020

setting op het terrein van niet-financiële informatie. De IFRS Foundation, de opsteller van de financiële verslaggevingsregels, kan hiervoor een basis vormen. Bij de totstandkoming van dit raamwerk kan het kabinet een actieve ondersteunende rol spelen.

3) Stimuleer betere rapportage als basis voor betere risicobeheersing

Het is onze ervaring dat verder inzicht bijdraagt aan het uiteindelijke doel van verduurzaming. In dat opzicht zal stimulering van rapportage verduurzaming kunnen versnellen en de basis vormen voor betere risicobeheersing. KPMG steunt dan ook het voorstel van de initiatiefnemers om financiële instellingen in Nederland over duurzaamheidsrisico's te laten rapporteren via het raamwerk van de bovengenoemde TCFD, die aanbevelingen heeft uitgebracht die bij brede implementatie tot snel inzicht kunnen leiden en daarmee tot versneld begrip van de maatregelen die organisaties moeten nemen om risico's te beperken en kansen te maximaliseren. De TCFD-aanbevelingen zijn op dit moment vrijwillig, al hebben een aantal landen (waaronder het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Zweden en Canada) hun steun voor de aanbevelingen uitgesproken en/of overwogen ze deze verplicht te implementeren.

4) Veranker controle van niet-financiële informatie in de wet

De afgelopen jaren zien we dat de financiële waarde van ondernemingen in toenemende mate wordt bepaald door niet-financiële factoren, waaronder de bestendigheid tegen klimaatrisico's. Het verplicht stellen van controle van gerapporteerde niet-financiële informatie door een externe deskundige kan de versnelling van de verduurzaming binnen de financiële sector én daarbuiten stimuleren en komt bovendien de robuustheid van de gepubliceerde informatie ten goede. In de consultatie over herziening van de richtlijn niet-financiële rapportage (2014/95/EU) heeft de EU gesuggereerd dat assurance verplicht kan worden gesteld. In het licht van deze ontwikkelingen steunen wij het verplicht stellen van de controle van niet-financiële informatie door een externe deskundige en kunnen wij ons, in aansluiting op de visie van Accountancy Europe², voorstellen dat dit begint met een beperkte mate van assurance.

Uiteraard zijn wij graag bereid om onze visie verder toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Marc Hogeboom
Head of Assurance | Lid Raad van Bestuur KPMG N.V.

---

² www.accountancyeurope.eu/publications/setting-out-high-quality-non-financial-information-assurance-in-europe